بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓް

ހައިކޯޓް

ގަޑިއިރުން ދިވެހިން ކުށްވެރިކުރުމުގެ ގާނޫނު

- **ގަޑިއިރުން ދިވެހިން ކުށްވެރިކުރުމުގެ ގާނޫނު:** 2017/HC-A/384
- **ދިމާވެގެންދާ ގާނޫނުތަކާ ގުޅުން:**
  - * ކުށް: ދިރިހުށަހެޅި ތާއީދު ދިނުން (ދިރިހުށަހެޅި ތާއީދު ބާޠިލްކުރުން)
- **ދިމާވެގެންދާ ކުށްފުޅު ގުޅުން:**
  - * ކުށް: ގުނަވަހަ ތަކުރާރުކޮށް/ ހަނިކުރުމަށްޓަކައި ވަސީލަތްތައް ހޯދުން (ހަނިކުރުމަށްޓަކައި ވަސީލަތްތައް ހޯދުން)
- **ތަރިއްސާލު ކުށްވެރިކުރި ތާރީޚް:** 05 ފެބްރުވަރީ 1438 / 27 ނޮވެމްބަރ 2017 * **ދިރާސާ ކުރި ތާރީޚް:** 15 ރަބީޢުއްލާނީ 1442 / 30 ޑިސެމްބަރ 2020

ވަކީލުންގެ ތަފްޞީލް ވަނީ ކަންކަމުގެ ގޮތުގައި:

ވަކީލުގެ ނަން ހާޒިރުވެގެންވާ ގޮތް
ވަކީލުގެ ނަން ހާޒިރު ނުވާ ގޮތް
ވަކީލުގެ ނަން ހާޒިރުވެ ނުވާ ގޮތް

- **ދިމާވެގެންދާ ގާނޫނުތަކާ ގުޅުން ގަޑިއިރުން:**
- **ކުށްވެރި:** 542/Cv-C/2015
- **ދިރާސާ ކުރި ޖަޖު:** ސުވާދ ޝަރީފް
- **ހައިކޯޓަށް ލިބުނު ގޮތް:** ވަނީ ކަންކަމުގެ ގޮތުގައި
- **ހުކުމް ކުރި ތާރީޚް:** 26 ޖުލައި 2015 * **ދިރާސާ ކުރި ތާރީޚް:** 27 ޖުލައި 2016

- ދަމާސަވާރުގެ ގޮތުން:

ހިތާ، ހާލިލް ކުށްގެ ތަހުގީގު 542/Cv-C/2015 ގައިމުވާ ތިރުވަނާ ކޯޓުގައި ހަމަކޮށް ދަނީ ފާސްކޮށްފައި ހުންނަ ގޮތުގައި ކަމަށާ، ދެން ދެކޮޅުހެދި ފަރާތްތަކުން (ހިއްސާ ދެއްވާ ފަރާތްތަކުން) ގެ ގާތްގަނޑުން ހިނގާފައިވާ ހަރަކާތްތަކާ ގުޅިގެން ދެކޮޅުހެދި ފަރާތުން 2016/HC-A/257 ގައިމުވާ ތަހުގީގުގައި ހަމައެކަނި ހާޒިރުވެ، 06 ފެބްރުވަރީ 2017 ވަނަ ހޯމަ ދުވަހު 10:00 ގަޑިއިރުވަންދެން ހާޒިރުވެ ހުންނަ ގޮތުގައި ތިރުވަނާ ކޯޓުގެ 95-B7/CHT/2017/643 "ކުށްވެރި ހިއްދުވުމުގެ ތަހުގީގު" ގެ ދަމާސްވެ ދިއުމުގެ ގޮތުގައި (ހިއްސާ ދެއްވާ ފަރާތްތަކުން)ގެ ގާތްގަނޑުން ބަލާފައި، ދެކޮޅުވެ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ހާޒިރުވުމުގެ ގޮތުގައި 48 ގަޑިއިރުގެ (ހ) ގަޑިކޮ ކެނޑުމުގެ ތެރެއިން ތަހުގީގު ފަށައި ކޮށް ކޮންމެ ކޮށްގެ ތެރެއިންވެސް، ހާޒިރުވެ ހުންނަ ގޮތުގައި 48 ގަޑިއިރުގެ (ސ) ގަޑިކޮ ކެނޑުމުގެ ތެރެއިންވެސް ހާޒިރުވެ ހުންނަ ގޮތުގައި ކަމަށާ ގައިމުވާ ތަހުގީގު ދުވަހު ކަމަށާ.

ހ ގައިމުވާ ތަހުގީގުގައި ދެކޮޅުވެ ހުށަހެޅި ފ.ސާދިޤްގެ ދަ/ ދުވަރުގާ ތާރީޚުގެ ދަ/ ވިލާ ކަމަށާ.

- ފާހަގަ ކުރަންޖެހޭ ކަންތައް:

1. ހިއްސާ ދެއްވާ ފަރާތްތަކުގެ ގާތްގަނޑުން ހާޒިރުވެ ހުންނަ ގޮތުގައި ތިރުވަނާ ކޯޓުގެ ކާރިސްމާ[1] ތާރީ، ދުވަރުގާ ތާރީޚުގެ (ސާދިޤްގެ ދަ/ ވިލާ) ގެ ދެވަނަ 21 ސާލްގެ 03 ވަނަ ފަހަރުގެ ކޯޓު ކަންތައްތަކުގައި ކޯޓުގެ ކާރިސްމާ ކަމަށް ކަނޑައަޅާ ހުށަހެޅުނު 2009 ވަނަ ވަނަ ދުވަހުގެ ކޯޓު ކަންތައްތަކުގެ 10 ނަމްބަރު ކަންތައް

[1] ހިއްސާ ދެއްވާ ފަރާތްތަކުގެ 542/Cv-C/2015 ގައިމުވާ ތަހުގީގުގެ ތެރެއިން ދެކޮޅުވެ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ގާތްގަނޑުން ހާޒިރުވެ ހުންނަ ގޮތުގައި ކަމަށާ ކަނޑައަޅާ ހުށަހެޅުނު ކާރިސްމާ ތާރީ، ދުވަރުގާ ތާރީޚުގެ ދެވަނަ ސާލްގެ 03 ވަނަ ފަހަރުގެ ކޯޓު ކަންތައްތަކުގައި، ކާރިސްމާ ތާރީ ހާޒިރުވެ ހުންނަ ގޮތުގައި ކަމަށާ ކަނޑައަޅާ ހުށަހެޅުނު ކާރިސްމާ ތާރީ ކަމަށް ކަނޑައަޅާ ހުށަހެޅުނު ކަމަށާ.

20 ތަ ފެ ފ20، 22 ތަ ފ22، ތާ 28 ތަ ފ28 ތަ ފ22 ތަ ފ20 ތަ ފ20 ތަ ފ22

ދެމެދުގައިވާ ތަފާތުތަކާ ގުޅިގެން ހިންގަމުންދާ ތަހުގީގުގައި ދިވެހިރާއްޖެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 4/91 (ކ.ސ.ކ.ގ.ދ.) ގެ 22 ވަނަ ފާހަގަކުރާ (ސ) ގެ ދަށުން ތަފާތުވާ ތަރަފުން ކުރިއަށް ގެންދާ ކާރިސާ ސަބަބުން ކ.ގ.ދ[3] ގައި، ކ.ގ.ދ.ގެ ކައުންސިލް ގެ ދަށުގެ 21 ދުވަހުގެ 2009 ވަނަ ދުވަށު ކުރި ކޮންމެ ކަންކަމެއް ކަށަވަރުކުރުމުގެ ތަފާތުވާ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ކ.ގ.ދ.ގެ ކައުންސިލް ފާސްކުރި ގާނޫނުތަކާ ގުޅިގެން ކ.ގ.ދ.ގެ ކައުންސިލް ގެ ދަށުގެ ކޮމިޓީ ކަންކަމ

3.1 ސިވިލް ކޭސް ނަންބަރ 542/Cv-C/2015 ގައި ތިއްބަވަނީ، ތ. ބުޅާދޫ ކައުންސިލްގެ ކައުންސިލަރ ފަދަ ކަންކަމުގައި ވަޒީފާ ދޭންވާ ފަރާތެއް ކަމަށް ކަނޑައެޅުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބަންދަށް ހިމެނޭ (ސަރުކާރުގެ ވަސީލަތްތަކާ ގުޅުންހުރި) ގޮތުގެ 21 ނޮވެމްބަރ 2009 ވަނަ ދުވަހު ކައުންސިލްގެ ކައުންސިލަރ ކޮމިޓީ ބައްދަލުގައި ހަމަޖެހިފައިވާ ގޮތަށް، ތ. ބުޅާދޫ ކައުންސިލްގެ ކައުންސިލަރ ކޮމިޓީ ބައްދަލުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތަށް ނުވަތަ ތ. ބުޅާދޫ ކައުންސިލްގެ ކައުންސިލަރ ކޮމިޓީ (ކ.ބުޅާ.ކައު.ކ.) ބައްދަލުގައި ބަލައިގަތުމަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ގޮތަށް ވަކި ފަރާތެއް ކަމަށް ކަނޑައެޅުމަށް ދެވިދާނެ ގޮތެއް ނެތް ކަމަށް ދަޢުވާ ކުރެއްވި ކަމަށް ބުނެ، ދެ ގޮތަކަށް ދަޢުވާ ކުރެއްވި ކަމަށް ބުނެ، ދަޢުވާ ކުރެއްވި ގޮތަށް ސިވިލް ކޭސް ނަންބަރ 2010/SC-RU/01 (2010 ވަނަ 08) ގައި ބަލައިގެންނެވި ގޮތަށް ދަޢުވާ ކުރެއްވި ކަމަށް ބުނެ، ދަޢުވާ ކުރެއްވި ގޮތަށް ވަކި ފަރާތެއް ކަމަށް ކަނޑައެޅުމ

ތިއްބަވަނީ ކާބަލަށް ގަދަކަން ދެއްކުމާ، ހިލޭ ކަމުގައި، ހިނގާ ގޮތެއް ކަމަށް 542/Cv-C/2015 ގެ ދަ ކޯޓުގައި ބުނެފަ، ހިލޭ ކަމުގައި ހުއްދަ ދެއްވި ގޮތެއް ކަމަށް 2011/SC-A/32 ގެ ދަ ކޯޓުގައި ހިލޭ ކަމުގައި ކަނޑައެޅި ގޮތެއް ކަމަށް 2013/HC-A/316 ގެ ދަ ކޯޓުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުގެ ތެރެއިން ބަލާ ބަލާ ކަންކަމުގެ ތަފާތުތައް ބަލައި ގަތުމަށް ނުވާ ކަމަށް ބުނެ ކަނޑައެޅި ގޮތެއް ކަމަށް ބުނެ ދެއްވާ ކަމަށް ބުނެ ދެއްވާ ކަމަށް ބުނެ ދެއްވާ

ކުރިން[6] ހުށަހެޅުނު ދަ ކޮމިޝަނަށް ކުރިން[7] ހުށަހެޅުނު ދަ ކޮމިޝަނަށް ދެ ގޮތަށް ވަކި ވަކި ގޮތުގައި ކ

ދުވަހުގެ ކޯޓުގެ ކަނޑައެޅުންތަކާ ގުޅިގެން ކުރިއަށް ދާ ގޮތް ކަނޑައެޅުމަށް ކުރިން ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ކުރިން ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ކ.ގެ.ދ.ސ.ކ. ގެ ކޯޓަށް ދެން ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ކ.ގެ.ދ.ސ.ކ. ގެ ކޯޓުގެ "ތަނުގެ ކޯޓުގެ ކަނޑައެޅުންތަކާ ގުޅިގެން ދެ ފަރާތުގެ ވަކީލުންނާ ދެކޮޅަށް ކ.ގެ.ދ.ސ.ކ. ގެ ކޯޓުގެ ކަނޑައެޅުންތަކާ ގުޅިގެން

**ﷺ ﷺ ﷺ

ހުށަހެޅި ކަމުގައި ވާނަމަ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ކަނޑައެޅުން ބާޠިލް ކުރުމަށް ނުވަތަ ބަދަލުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ދަޢުވާ ކަނޑައެޅުމަށް ސިވިލް ކޯޓަށް ލިބިގެންވާ ބާރު ސިވިލް ކޯޓުގެ ކަނޑައެޅުން ބާޠިލް ކުރުމަށް ނުވަތަ ބަދަލުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފަރާތަށް ލިބިގެންވާ ބާރު، ދަޢުވާ ކުރެވިފައިވާ ފަރާތަށް ލިބިގެންވާ ބާރު، ދަޢުވާ ކުރެވިފައިވާ ފަރާތުގެ ދަޢުވާ ކަނޑައެޅުމަށް ސިވިލް ކޯޓ

ހިންގުމުގައި ވާންޖެހޭ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަނޑުގެ ކަނޑަށް ދާ ދަނޑުގެ ދަނޑަށް" ވ
ދަނޑުގައި، 17 ޖަނަވަރީ 2013 ގައި ތިމާވެއްޖެ ކުރިއަށް ގެންގުޅުނު. ތ ތިމާވެއްޖެކަށް ވާނީ،
ތ ތިމާވެއްޖެއާ، ވިލާ ކަނޑުގެ ކިއުރެންޓް ތަކުގެ ތެރެއިން ކަނޑުގައި ދާ ދަނޑުގެ ދިގުމިން ފަސް
ފަންސާސް ފާޞްލަށް "ދަރިފ ކޮށް ކަނޑ" ހިންގުމުގެ ކުރިން، ތިމާވެ ހިންގުމުގެ ދިގުމިން ފަސް
ފަންސާސް ފާޞްލަށް ވާނީ، ތިމާވެއްޖެ ކަނޑުގައި ދާ ދަނޑުގެ ކުރިމަތި ކަނޑުގައި ވާ ކަނޑުގެ ދަށުން
ތިމާވެއްޖެކަށް ވާނީ، ތިމާވެއްޖެ:

ވ ވިލާ ކަނޑުގައި ހުންނަ ދިގުމިން ފަސް ފަންސާސް ފާޞްލަށް ކަނޑުގެ ކަނޑަށް ދާ ދަނޑުގެ ތެރެ
ތިމާވެ ހިންގުމަށް ފުރިހަމަ، ތަނެއް ބަދަލުކުރެވޭ ގޮތަކަށް، ވިލާ ކަނޑުގައި ހުންނަ ދިގުމިން ފަސް
ފަންސާސް ފާޞްލަށް 700,000/- ރުފިޔާ (ހަތްލައްކަ ރުފިޔާ) ދިނުމަށް ތިމާވެއްޖެ ވުމުގެ.

ތ ތިމާވެއްޖެ ހިންގުމަށް ވާހަކަ ދައްކާ ގޮތުން، ކަނޑު ގުދަނ ކުށްވެރިވާ ވިލާ ކަނޑުގެ ކަނޑަށް ދާ ދަނޑަށް، ތ
ތިމާވެއްޖެކަށް ވާނީ، ހުންނަ ދިގުމިން ފަސް ފަންސާސް ފާޞްލަށް ކަނޑުގެ ތެރެ ކުށްވެރިވާ ގޮތަށް، ދެން
ދިގުމިން ފަސް ފަންސާސް ފާޞްލަށް ވާ ކަނޑުގެ ދަށުން ތިމާވެ ހިންގުމަށް ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑު
ބަދަލުކުރެވޭ ގޮތަށް ތިމާވެ ހިންގުމަށް ވާހަކަ ދައްކާ ގޮތުން ކަނޑު ގުދަނ ކުށްވެރިވާ ގޮތަށް.

13. ތިމާވެއްޖެކުރި ކަނޑުގެ ކަނޑަށް ދާ ދަނޑުގެ ތެރެ ހުންނަ ދިގުމިން ފަސް ފަންސާސް ފާޞްލަށް 542/Cv-C/2015 ގަވާއިދުގެ ދަށުން
ކަނޑުގެ ކުރިމަތީގައި ވާ ގޮތަށް، 26 ފެބްރުވަރީ 2015 ގައި. ތިމާވެ ކަނޑުގެ ދ ދަށުން ކުރިއަށް ދިމާ،
ދ ދަށުން ކަނޑުގެ ކަނޑަށް ދާ ދަނޑުގެ ތެރެ ހުންނަ ދިގުމިން ފަސް ފަންސާސް ފާޞްލަށް ވ ތިމާވެ
ހިންގުމަށް ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑު ބަދަލުކުރެވޭ ގޮތަށް ކަނޑުގެ ދަށުން ތިމާވެ ހިންގުމަށް ވާހަކަ
ދައްކާ ގޮތުން، ކަނޑު ގުދަނ ކުށްވެރިވާ ގޮތަށް ދެން ކަނޑުގެ ކަނޑަށް ދާ ދަނޑުގެ ތެރެ ހުންނަ ދިގުމިން
ފަސް ފަންސާސް ފާޞްލަށް ވ ތިމާވެ ހިންގުމަށް ވާހަކަ ދައްކާ ގޮތުން، ދ ދަށުން ކަނޑުގެ ކަނޑަށް ދާ
ދަނޑުގެ ތެރެ ހުންނަ ދިގުމިން ފަސް ފަންސާސް ފާޞްލަށް ވ ތިމާވެ ހިންގުމަށް ވާ ކަނޑުގެ ދަށުން
ތިމާވެ ހިންގުމަށް ވާ ގޮތަށް ކަނޑު ބަދަލުކުރެވޭ ގޮތަށް ކަނޑުގެ ދަށުން ތިމާވެ ހިންގުމަށް ވ
ތ

542/Cv-C/2015 ގަޑިއިރުގެ ބައިތާވަށް ދާނެ ކަމަށް[10] ބުނެ ކަމާ ގުޅިގެން ކުރިން ކުރިއަށް ގެންދިޔަ ކޯޓުގެ ކާރުތައް ބަލައި ބަލައި ބަލަހައްޓަން ފެށުނު.

14. ކޯޓުގެ ކާރު 542/Cv-C/2015 ގަޑިއިރުގެ ބުނުމުގައި، ކުށްވެރި ފާހަގަ ކުރަން ކަނޑައަޅާފައިވާ ތާރީޚަށް، ތ.ކަނޑުހިނގުމުގެ ދަބަހުގައި ތާއީދުކުރާ (ކަނޑުހިނގުމުގެ ފަސްދަށުގައި) ތާރީޚުގައި 21 ސެޕްޓެމްބަރ 2009 ވަނަ ދުވަހު ހުއްޓާ ކަމަށް ކަނޑައަޅާ ކަނޑައަޅާ ބަލަހައްޓަން ފެށުނު ކޯޓުގެ ކާރުތަކުގައި ގާތްގަނޑަށް ބުނާ ފަދައިން، ތާއީދުކުރާ ކަނޑުހިނގުމުގެ ދަށުގައި ކަމަށް ބުނެ ކަމަށް ކަނޑައަޅާ ކަނޑައަޅާ ކަނޑައަޅާ (ކ.ތުލާދަށު ކަނޑުހިނގުން) ގެ ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށުގައި ކަނޑައަޅާ ކަނޑައަޅާ ކަނޑައަޅާ

ކަންކަމުގެ ތަފްޞީލު ހަދާނެކަން ބަޔާންކޮށް، ތަކުރާރުވެގެން ދާ ގޮތަށް ކުށްވެރިކަމުގެ ގޮތުގައި ބަލައިގަނެ ދުވަހުގެ ކުރިން ދެ ދުވަހުގެ ތެރޭގައި

ގެނައުމަށް 2009 ވަނަ ފަރާތް ހުށަހެޅުއްވާފައި ހުންނަ ކަމަށާ ދެކޮޅަށް ދަ.ގ.ދ.ކ.ން ދެން ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމާ ގުޅިގެންވާ ކަންކަމުގައި ހިނގާ، ތަރިން ދ ގ.ދ.ކ.ން ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ކ.ގ.ދ.ކ.ގެ ތަރިން (ގ.ދ.ކ.ގ.ތ ތަރިން) ހިންގުމުގެ ފަރާތުން ކ.ގ.ދ.ކ.ގެ ތަރިން ދ.ގ.ދ.ކ.ގެ ތަރިންގެ ތެރެއިން ކ.ގ.ދ.ކ.ގެ ތަރިން ކ

ތަނަ ތަކެތި ހިފެހެއްޓުމަށް ދެއްކި ފައިސާ ކަމަށާއި، ތަނަ ތަކެތި ހިފެހެއްޓުމަށް ދެއްކި ފައިސާ ކަމަށް ދައުވާ ކުރެއްވި ކަމަށާއި، ތަނ

ފާސްކުރެވުނު، ހިނދުގައި ހިލޭގަނޑުގެ ކައިރިން ދާ ކަނޑުގެ ދަށުގައި ހުންނަ ކަނޑުގެ ބަންދު

ކުރެވިގެންނެވެ.